

Algemeen Dagblad. - 08.02.2024

Caspar Naber

Sanne Schelfaut

Zelensky zet populaire generaal aan de kant, ontslag hing al dagen in de lucht: 'Strak geregisseerde scène'

Zelensky відставив популярного генерала, звільнення витало в повітрі днями: "Жорстко зрежисована сцена"

Президент України В. Зеленський змінив популярного генерала В. Залужного на посаді командувача ЗСУ. Його наступником призначено генерала О. Сирського. Нідерландський експерт із захисту П. Вейнінг каже, що рішення звільнити свого найпопулярнішого солдата «досить ризиковане». За словами П. Вейнінга, Сирський є досвідченим професіоналом, який залишив свій слід під час війни. «Залишається побачити, які нові ідеї та стратегії представить новий головнокомандувач. І чи зможе він змінити ситуацію на фронті. Я не думаю, що це корисно, якщо його попередник продовжуватиме працювати у військовій верхівці, оскільки у вас буде кілька капітанів на кораблі, і це швидко викличе обурення. Це останнє, що їм потрібно».

<https://www.ad.nl/buitenland/zelensky-zet-populaire-generaal-aan-de-kant-ontslag-hing-al-dagen-in-de-lucht-strak-geregisseerde-scene~a40d2980/>

De Oekraïense president Volodymyr Zelensky heeft de populaire topgeneraal Valeri Zalozjny vervangen als commandant der strijdkrachten. Generaal Oleksandr Syrsky is benoemd als zijn opvolger. Hij was commandant van de landstrijdkrachten. Het ontslag van Zalozjny hing al dagen in de lucht.

Zelensky heeft Zalozjny, die als bijnaam de IJzeren generaal heeft, wel gevraagd om onderdeel te blijven van de militaire top, het is niet bekend of hij dat doet. 'We bespraken de vernieuwing die de strijdkrachten nodig hebben en wie deel zou kunnen uitmaken van het hernieuwde leiderschap ervan', schreef de president op X. 'De tijd voor zo'n vernieuwing is nu. Ik stelde generaal Zalozjny voor om deel uit te maken van het team', aldus het staatshoofd. Bij het bericht is een foto geplaatst waarbij de twee mannen elkaar glimlachend de hand schudden.

Zelensky omschreef zijn nieuwe legerchef als 'de meest ervaren generaal in Oekraïne' en benadrukte dat hij het bevel had gevoerd over de verdediging van Kyiv aan het begin van de Russische invasie, bijna twee jaar geleden, en daarna over het tegenoffensief van de herfst van 2022, waarbij de regio Charkov werd bevrijd.

Eenheid uitstralen

„Het ziet eruit als een strak geregisseerde scène”, zegt defensiedeskundige Peter Wijninga. „We weten dat Zelensky en Zaloezjny een aantal keer flink met elkaar in botsing zijn gekomen over het te voeren beleid. De positie van de opperbevelhebber was hierdoor wankel geworden en dit is nu het resultaat. Naar buiten toe willen ze uiteraard eenheid uitstralen, vandaar deze foto. Achter de schermen zal het ongetwijfeld hebben geknetterd.”

Veel Oekraïners denken dat de populariteit van Zaloezjny een rol speelt en dat hij voor Zelensky een te grote bedreiging werd, ook op politiek terrein.

Hij erkende: oorlog in impasse

De legerchef zette in november vorig jaar kwaad bloed bij de politieke leiders van het land door in een opinieartikel te erkennen dat de oorlog in een impasse is beland. Daarmee speelde hij de Russen in de kaart, vonden politici in Kyiv. Ook vreesden sommigen dat de uitspraak invloed zou hebben op de buitenlandse steun aan Oekraïne. Onder andere in de Verenigde Staten wordt flink gediscussieerd over het nut van de miljarden die naar het Oekraïense leger gaan.

Ondertussen begon de binnenlandse kritiek ook op Zelensky uit te stralen. Zo schaarde de burgemeester van Kyiv, de bekende oud-bokser Vitali Klytsjko, zich achter de topgeneraal. „Sommige mensen willen gewoon de waarheid niet horen”, zei hij over Zelensky. Het is in Oekraïne algemeen bekend dat hij geen vrienden is met de president, maar het feit dat er openlijk scheuren ontstaan in de politieke en militaire top van het land, maakt de moraal in Oekraïne niet beter.

Eind november maakte de president duidelijk wie het voor het zeggen heeft, door in zijn dagelijkse videoboodschap belangrijke wijzigingen in het leger te eisen. Dat zette hij kracht bij door een generaal te vervangen die belast was met de medische zorg van militairen. „We hebben een fundamenteel nieuw niveau van medische zorg nodig voor onze soldaten”, was toen zijn boodschap. „Er is weinig tijd om op resultaten te wachten. Er is snel actie nodig.” Nu gaat hij een stap verder door ook de hoogste baas van de Oekraïense strijdkrachten te vervangen.

Realistisch actieplan

Zelensky eist van de nieuwe opperbevelhebber een 'realistisch en gedetailleerd actieplan voor 2024', na het mislukken van het grote tegenoffensief van Kyiv vorig jaar. „Ik verwacht dergelijke veranderingen in de strijdkrachten van Oekraïne in de nabije toekomst: een realistisch en gedetailleerd actieplan (...) voor 2024 dat rekening houdt met de werkelijke situatie op het slagveld en de vooruitzichten voor de toekomst”, zei de president in zijn dagelijkse videotoespraak. „In 2023 bewees het leger dat het de controle in de lucht kon terugwinnen, maar het bereikte niet de doelen op de grond.”

Zaloezjny erkent dat de strategie van Oekraïne 'moet veranderen' om Rusland te bevechten na twee jaar invasie. „Onze strijd gaat door en evolueert elke dag. De taken van 2022 zijn anders dan die van 2024. Dit is de reden waarom iedereen moet veranderen en zich aan moet passen aan de nieuwe realiteit. Om samen te winnen”, zei de generaal op Telegram

nadat hij een 'serieus gesprek' had gehad met Zelensky.

Die nieuwe hoogste militair, Syrsky, is ervaren maar niet bij alle Oekraïners geliefd omdat hij soldaten te gemakkelijk zou opofferen op het slagveld. Zo zou hij zijn troepen te lang in en rond het stadje Bachmoet hebben laten vechten, met zeer veel slachtoffers tot gevolg.

Toch is Syrsky volgens Peter Wijninga een ervaren rot in het vak die zijn sporen heeft verdiend tijdens de oorlog. „Het is afwachten met welke nieuwe ideeën en strategieën de nieuwe opperbevelhebber op de proppen komt. En of hij dus het verschil kan maken aan het front. Ik denk niet dat het handig is als zijn voorganger in de militaire top blijft functioneren, dan krijg je meerdere kapiteins op een schip en dat zorgt al snel voor wrevel. Dat is wel het laatste dat ze kunnen gebruiken.”